

2008-09-15

Vår ref: 2008/1437/184

Er ref: Jo2004/15

Jordbruksdepartementet
Jakt-, fiske- och sameenheten
103 33 STOCKHOLM

Yttrande över remiss Nytt nationellt forskningsfartyg: Fiskeriverkets rapport om ersättningsfartyg för Argos

Sammanfattning

SMHI instämmer i förslaget att ersätta U/F Argos med ett nytt forskningsfartyg på ca 70 m. Ersättningen är viktigt för att kunna genomföra miljöövervakning året runt i stort sett under alla väderförhållanden. För SMHIs del är det viktigt att fartygstillgången garanterar en långsiktig miljöövervakning, där SMHI kan fortsätta övervakningen för studier av långtids-trender, både när det gäller klimat och övergödning. Detta bör kunna kombineras med specifika mätinsatser och forskningsprojekt.

SMHI vill påpeka att kostnader för fartygsnyttjandet måste regleras så att den fortsatta miljö-övervakningsverksamheten garanteras. Kostnader för t.ex. reparationer och investeringar för fartyg skall inte belasta enskilda nyttjare eller projekt.

SMHI ser det som en möjlig lösning att Kustbevakningen äger och sköter fartygen. Dock är det viktigt att säkerställa att inte SMHIs regelbundna miljöövervakningsexpeditioner avbryts på grund av att KBV tvingas delta i plötsliga uttryckningar, t.ex. oljebekämpning etc. Nyttjaren av fartyget måste garanteras att kunna genomföra planerade expeditioner enligt plan.

Krav och analys rörande oceangående fartygsresurser för svenska myndigheters forsknings- och undersökningsverksamhet

SMHI ser behovet av att fortsätta övervakningen i minst den omfattning som drivs nu, i egen regi (ca 90 dygn per år) samt gemensamt med Fiskeriverket (ca 80 dygn per år).

HELCOM, OSPAR och EU:s datainsamlingsförordning

SMHI instämmer i att det är viktigt att Sverige genomför åtaganden inom HELCOM och OSPAR rörande mätningar till sjöss. En stor del av dessa mätningar utförs av SMHIs Oceanografiska Laboratorium ombord på U/F Argos och ambitionen är att fortsätta denna mätverksamhet. Det är rimligt att utöka kommande provtagning så att SMHI under hela året

genomför provtagning på samtliga stationer på stationsnätet, d.v.s. inklusive BY 29 och BY 31 (där provtagningar för närvarande görs av SMF under sommarhalvåret).

SMHI instämmer i bedömningen att de nuvarande åtagandena mot HELCOM och OSPAR kommer att bli rättsligt bindande. Det är troligt att övervakningsprogrammet kommer att behöva utökas inom de närmaste åren, genom de krav som ställs genom EU:s Marina Direktiv och på grund av ökade klimateffekter, där bl.a. utökad övervakning av marin förorening är planerad. Den biologiska provtagningen (bl.a. djurplankton och kammaneter) planeras också att utökas.

SMHI instämmer i bedömningen ”att en anpassning av Kustbevakningens fartyg KBV 031 inte utgör något realistiskt alternativ, då Kustbevakningens båtar är för små för att kunna gå ut till havs i hårdare väder” .

Möjligheter till samutnyttjande med Danmarks fiskeriundersökningsverksamhet

SMHI ser stora fördelar med en fortsatt samordning av miljöövervakningen med Fiskeriverket och instämmer i bedömningen att det inte är tillräckligt med ett fartyg för att täcka Danmarks och Sveriges behov.

SMHI instämmer i bedömningen att det alternativ som är att föredra är att köpa ett nytt fartyg.

Samhällsekonomisk analys av olika alternativ till nytt nationellt forskningsfartyg

SMHI instämmer i bedömningen att det är mest fördelaktigt att ersätta U/F Argos med ett nytt forskningsfartyg på ca 70 meter. SMHI har behov av att nyttja detta fartyg för framtida fortsatt miljöövervakning i utsjön och behöver då ca 90 fartygsdygn i utsjön i egen regi. Dessutom ser SMHI behov av ca 80 dygn i utsjön gemensamt med Fiskeriverket.

Nationella och internationella åtaganden

Sveriges miljömål

SMHI instämmer med utredaren om att det krävs utsjögående forskningsfartyg för att Sverige ska kunna uppfylla miljömålen som berör havsmiljön.

HELCOM och OSPAR

SMHI instämmer i vikten av att fortsätta den pågående miljöövervakningen i utsjön som rekommenderas av HELCOM. SMHI instämmer också i bedömningen att Sverige annars skulle förlora mycket i prestige och trovärdighet. För att uppfylla Sveriges HELCOM- och OSPAR-åtaganden krävs då utsjöfartyg.

Bilaga: Bedömning av nyttan av forsknings- och undersökningsverksamhet i utsjön

9. SMHI. SMHIs utsjöövervakning är kvalitetssäkrad genom SWEDAC-ackreditering av såväl provtagnings- och mät- och analysverksamheten. Detta innebär att utrustning och

metodik regelbundet genomgår kvalitetskontroller. SMHI anser att ett samutnyttjande av ett större forskningsfartyg mellan t.ex. universitetens forskningsprojekt och SMHIs miljöövervakning bör eftersträvas. Detta skulle göra att SMHIs miljöövervakning får ökad samhällsnytta genom att kunna erbjuda kvalitetssäkrade data rörande fysikaliska, kemiska och biologiska data som bakgrundsinformation och komplement till forskningsprojekten.

SMHI kommenterar inte bedömd nytta av övriga presenterade projekt.

FKAB Oceangående Forsknings & Undersökningsfartyg (fartygsskiss)

Tyvär saknar den ritade skissen (FKAB) förklarande text, vilket omöjliggör kommentarer och synpunkter.

SMHIs ackrediterade laboratorium har ett stort behov av att delta i en detaljerad planering av fartygets provtagningsutrustning och laboratorieutrymmen. Det är viktigt med ändamålsenliga provtagningsutrymmen- och utrustning. För SMHIs miljöövervakningsexpeditioner krävs förutom ett vattenhämtarlaboratorium minst ett stort laboratorium och tre mindre.

För SMHIs del är det viktigt att kunna iordningställa provtagnings- mät- och analysutrustning och lämna denna ombord på fartyget mellan de regelbundet återkommande miljöövervakningsexpeditionerna, såsom nu är fallet på Argos.

För den ackrediterade verksamheten måste garanteras att den utrustning som finns ombord på fartyget kan förvaras så att den inte hanteras av personer som saknar behörighet för den ackrediterade verksamheten.

Tf Generaldirektör Tord Kwick har beslutat i detta ärende efter föredragning av tf direktör Eva Edelid. Ärendet har beretts av Elisabeth Sahlsten, Martin Hansson och Lars Andersson.

Tord Kwick
Tf Generaldirektör